

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW
PGNC/065/41/ABD/09/561

Warszawa, dnia 13 lipca 2009 r.

Pan
Aleksander Komaniecki
Prezes Stowarzyszenia Rodziców
na Rzecz Pomocy Szkołom
„Przyjazna Szkoła”
ul. Chopina 2c
41-400 Mysłowice

Szanowny Panie Prezisie

Z wielką uwagą zapoznałem się z Pana listem skierowanym do Ministra Finansów Pana Jacka Rostowskiego. Doceniam działalność reprezentowanych przez Pana organizacji pozarządowych. Uważam, że organizacje pożytku publicznego spełniają bardzo istotną rolę w życiu naszego kraju znakomicie uzupełniając państwo w wielu dziedzinach aktywności społecznej i gospodarczej obywateli. Właśnie dlatego - spełniając oczekiwania organizacji pozarządowych - Minister Finansów stale nadzoruje proces usprawniania procedury przekazywania 1% podatku na rzecz organizacji trzeciego sektora.

Proces ten przeszedł już sporą ewolucję. Chciałbym przypomnieć, że dopiero od 2004 roku Polacy mogą decydować o tym, gdzie trafi 1% ich podatku. Na początku procedura ta była bardzo skomplikowana i nieprzyjazna, na co zwracały uwagę same organizacje pożytku publicznego. Osoby, które wówczas chciały skorzystać z tej możliwości, musiały wykazać się nie lada determinacją. Nie wystarczała sama dobra wola. Należało jeszcze samodzielnie wpłacić pieniądze na pocztę lub w banku, a - w przypadku podatników czekających na zwrot podatku z urzędu skarbowego - czekać także na zwrot 1% podatku. Tak złożona procedura przekładała się na wielkość kwoty wpłat na konta OPP. W ramach zeznań za 2003 rok do organizacji trzeciego sektora wpłynęło tylko 10 365 000 zł. Suma ta jednak co roku powiększała się, choć odsetek uprawnionych korzystających z opisywanej możliwości nadal był niewielki. W kolejnych latach było to odpowiednio: za 2004 – 41,6 mln zł, za 2005 – 62,3 mln zł, za 2006 – 105,4 mln zł.

Przełomem była zmiana procedury w 2008 r. Za przekazanie pieniędzy odpowiedzialny został urząd skarbowy. Od tego momentu wystarczy wpisać w zeznaniu nazwę organizacji, jej

numer KRS i kwotę do przekazania. W zeznaniach za 2007 rok na konta OPP trafiło aż 298,3 mln zł. Polacy zaczęli wnioskować o przekazanie drobnych sum, jak 50 gr, co wcześniej nie miało miejsca, gdy koszt przelania pieniędzy przewyższał kwotę do przekazania.

Mimo ułatwienia procedury w 2008 roku, resort finansów znów zetknął się z falą krytyki. Okazało się, że nowy sposób przekazywania pieniędzy nie uwzględnia możliwości wpisywania celu szczegółowego. Na życzenie darczyńców i wielu organizacji uwzględniliśmy również ten postulat, choć część ekspertów NGO wskazywało i wskazuje, że podawanie celu szczegółowego jest sprzeczne z ideą 1%. Wszak nie jest on darowizną. Zdając sobie sprawę, że resort finansów pełni w tym procesie wyłącznie rolę techniczną – świadcząc jedynie usługę w postaci przekazania pieniędzy – to życzenie również uwzględniliśmy. W 2008 roku cel szczegółowy można było dopisać w zeznaniu obok informacji kontaktowych, a już w kolejnym roku wprowadziliśmy w formularzu PIT specjalne pole - „cel szczegółowy”. W tym czasie, również w oparciu o postulaty OPP i parlamentarzystów, umożliwiliśmy przekazanie organizacjom danych darczyńcy, jeśli wyrazi on takie życzenie. Teraz, oprócz pieniędzy, przesyłamy wydruki celów szczegółowych wskazanych przez podatników, a w tym roku organizacje otrzymują także listy darczyńców.

W miejsce mylnie przywołanego przez Pana terminu przekazania środków (do „końca lipca”), w listopadzie ubiegłego roku ostatecznie doprecyzowaliśmy przepisy dotyczące daty końcowej przekazania 1%. Jestem zaskoczony, że uznaje Pan ich konstrukcję za niejasną. Spieszę wyjaśnić, że dla zeznań PIT-28 składanych do końca stycznia, OPP otrzymują pieniądze w kwietniu i maju (co już zostało zrealizowane – ponad 2,3 mln zł zasililo konta organizacji), dla pozostałych formularzy, składanych do 30 kwietnia, termin przelania pieniędzy to lipiec i sierpień.

Przesunięcie o jeden miesiąc wynikało z uwzględnienia postulatu o przekazanie 1% także z korekt zeznań, co wcześniej nie było możliwe. W tym roku podatnicy mogli wskazać odbiorcę 1% jeszcze przez dwa miesiące od upływu terminu na złożenie zeznania. Cel był prosty. Zapewnić więcej pieniędzy dla szczytnej działalności reprezentowanych przez Pana organizacji. Dlatego właśnie urzędy skarbowe czekały na ewentualne korekty do końca czerwca (nie trzeba dodawać, że nie sposób było przekazać części pieniędzy, skoro do każdego zeznania mogła zostać przysłana korekta), by od 1 lipca zacząć przelewać pieniądze.

Chciałbym podkreślić, że organizacje pozarządowe miały wpływ na kształt tych przepisów, także w zakresie sprecyzowania terminu przekazania pieniędzy. Nowelizacja ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych weszła w życie 6 listopada ub. roku, co oznacza, że o terminie przekazania środków Organizacje Pożytku Publicznego wiedziały z półrocznym wyprzedzeniem. Prócz tego, partnerzy społeczni znacznie wcześniej mogli aktywnie uczestniczyć w procesie nowelizowania przepisów. Z projektem można było się zapoznać i zgłaszać do niego uwagi od momentu, kiedy pojawił się w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto, w ramach konsultacji społecznych, projekt otrzymała m.in. Rada Działalności Pożytku Publicznego, którą tworzą również przedstawiciele sygnatariuszy listu. Żadna ze stron nie zgłosiła wówczas zastrzeżeń do przedstawionego projektu nowelizacji.

Szanowny Panie, pozwoliłem sobie przypomnieć Panu historię zmian w przepisach dotyczących 1%, by poprosić o zweryfikowanie wyrażonych w liście zastrzeżeń do pracy urzędów skarbowych. Sugerowanie, że „z niejasnych powodów zwlekają z przelewaniem pieniędzy” jest krzywdzące dla wszystkich pracowników urzędów skarbowych, którzy postępując logicznie i, w gruncie rzeczy, zgodnie z interesem organizacji pozarządowych, czekali na korekty zeznań. W mojej opinii ocena ta jest niesprawiedliwa dla wszystkich, którzy wykonują pracę w postaci weryfikacji kilkunastu milionów dokumentów, po to by pieniądze trafiły tam, gdzie wskazali darczyńcy, oraz by poinformować ponad 6000 organizacji kto konkretnie wskazał ich organizację i jaki wybrał cel szczegółowy.

Procedura, którą wypracowaliśmy wydawała się satysfakcjonująca dla wszystkich stron. Jeśli tak nie jest, proszę o przedstawienie propozycji doskonalszych od obecnych rozwiązań. Istnieje możliwość powrotu do wcześniejszego modelu, kiedy wpłaty z 1% nie uwzględniały korekt do zeznań rocznych. Fundusze pochodzące z tych wpłat dotrą do OPP do końca lipca, ale będzie ich wówczas mniej.

Zapewniam, że nie będzie żadnych opóźnień w przekazywaniu środków na konta OPP. Wszystkie organizacje otrzymają je w terminie określonym przepisami prawa wspomnianymi wyżej. Ministerstwo Finansów jest otwarte na Państwa sugestie tak, jak to miało miejsce wcześniej. Mam nadzieję, iż cel - więcej pieniędzy na finansowanie działań organizacji pożytku publicznego - pozostaje wspólny.

Oczekując na konstruktywne propozycje,

z poważaniem

Upoważniony z Ministerstwa Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Maciej Grabowski
Maciej Grabowski